

La festa major no és un esdeveniment. És una infraestructura relacional de ciutat

Published by [Interacció](#) [1] on 10/06/2026 - 12:21

Hi ha estudis d'impacte cultural que intenten demostrar que la cultura genera activitat econòmica, cohesió social o participació. I després n'hi ha d'altres que, gairebé sense proposar-s'ho, acaben mostrant alguna cosa més profunda: com funciona realment una ciutat quan una pràctica cultural esdevé central.

L'estudi sobre la Festa Major de Blaus i Blancs de Granollers pertany a aquesta segona categoria.

Llegit superficialment, el document confirma allò esperable: alta participació, fort sentiment de pertinença, implicació associativa, retorn econòmic i una programació amb capacitat d'atreure públics molt diversos. Però la lectura més interessant apareix en un altre lloc. No en les xifres. Tampoc en l'impacte econòmic. El que el text deixa entreveure és fins a quin punt una festa major d'aquesta escala funciona com una infraestructura temporal capaç d'articular comunitat, administració i espai urbà amb una intensitat que moltes polítiques culturals ordinàries difícilment aconsegueixen durant l'any.

La Festa Major no apareix aquí només com una programació cultural. Apareix com una infraestructura relacional de ciutat.

L'estudi descriu una estructura on intervenen simultàniament cultura, comunicació, protecció civil, mobilitat, neteja, salut pública, educació, igualtat, promoció econòmica i serveis territorials. La festa obliga a sincronitzar àrees administratives que habitualment operen de manera fragmentada. I això obre una pregunta rellevant per a moltes polítiques culturals locals: per què les festes majors aconsegueixen activar transversalitat institucional real mentre que una part important de la política cultural ordinària continua funcionant en compartiments separats?

Potser perquè la festa no permet la simulació de coordinació.

En moltes polítiques públiques, la transversalitat es manté en el terreny discursiu. Es redacta als plans, apareix als documents estratègics i s'invoca constantment en jornades i presentacions. La festa major, en canvi, obliga a coordinar efectivament infraestructures, riscos, tempos, fluxos humans, rituals i serveis perquè, si aquesta coordinació falla, el conflicte es torna immediatament visible a l'espai públic.

Aquest és un dels punts més valuosos del document: mostra que les pràctiques culturals massives no se sostenen només amb programació. Necessiten estructures estables de cooperació institucional i social.

La Festa Major transforma temporalment l'espai urbà en una infraestructura compartida de relacions, rituals i reconeixement col·lectiu.

També és significativa la manera com l'estudi descriu la relació entre tradició i organització. La festa hi apareix com una estructura altament ritualitzada però alhora flexible, amb espais d'autonomia, creativitat i negociació constants. Les entitats participants parlen d'una "litúrgia establerta" que conviu amb un "elevat grau de llibertat per impulsar propostes". Aquesta combinació és probablement una de les claus de la seva persistència.

Però aquesta persistència no és espontània. L'estudi descriu una festa que ha crescut exponencialment en nombre d'actes, espais i grups implicats. I aquest creixement no significa només més vitalitat festiva. També implica més coordinació, més treball invisible, més càrrega logística i més dependència de persones extraordinàriament implicades durant mesos.

Les infraestructures comunitàries també tenen costos de manteniment.

I quan una part molt important de la participació depèn de nuclis militants molt estables, l'èxit comunitari també pot generar fragilitat. La festa necessita persones que acumulen memòria, codis, temps disponible, capacitat organitzativa i una disposició sostinguda a ocupar espais de responsabilitat sovint poc visibles.

Això és important perquè durant anys una part de la política cultural local ha tendit a imaginar la participació com una conseqüència gairebé automàtica de l'oferta cultural. Però estudis com aquest mostren una realitat bastant diferent: la participació intensa necessita ecosistemes previs. Necessita relacions sostingudes, estructures d'implicació, rituals compartits i formes de pertinença que no poden improvisar-se des d'una programació puntual.

La festa major posa en evidència aquesta diferència.

No activa només públics. Activa rols, posicions i graus diferents de centralitat dins d'una estructura col·lectiva.

L'estudi mateix suggereix aquesta idea quan descriu la participació festiva a partir de la metàfora de les "capes d'una ceba". Hi ha qui participa des de la perifèria dels grans actes multitudinaris i hi ha qui acumula anys de presència dins les colles, les subcolles i els rituals recurrents que sostenen la festa des de dins.

Alguns codis de pertinença només es tornen visibles quan algú intenta entrar-hi des de fora.

I aquesta és probablement una de les paradoxes més interessants de la festa: la seva enorme capacitat d'obertura massiva depèn també d'una estructura interna molt sedimentada. La continuïtat dels rituals, les jerarquies informals, els mecanismes de reconeixement i la memòria acumulada no limiten necessàriament la participació. En bona part la fan possible.

Això contradiu una part dels imaginaris contemporanis segons els quals la participació cultural pot funcionar sense continuïtat, codis compartits ni estructures estables.

I això explica també una altra qüestió que travessa el document: la fragilitat creixent d'aquest tipus d'infraestructures comunitàries.

L'estudi parla explícitament de massificació i dels riscos associats a l'augment d'escala. També apareixen debats sobre representació, lideratge i obertura de la participació a noves entitats. La mateixa arquitectura de governança de la festa revela un sistema de negociació cada vegada més sofisticat, amb comissions, taules específiques i mecanismes de resolució de discrepàncies.

Aquest punt és especialment rellevant perquè sovint es parla de les festes populars com si fossin formes espontànies de comunitat. Però el document mostra exactament el contrari: sostenir una festa d'aquesta dimensió exigeix una enorme densitat organitzativa, institucional i relacional.

La comunitat no apareix sola. S'ha de sostenir.

I probablement la festa sosté alguna cosa més que una programació compartida. Sosté una forma específica de vinculació afectiva amb la ciutat.

La festa major no només coordina serveis i activitats. Coordina afectes. Durant uns dies produeix una forma excepcional de sincronització emocional urbana: ritmes compartits, símbols comuns, antagonismes regulats, memòria col·lectiva i mecanismes d'identificació que reforcen la percepció de formar part d'un mateix cos urbà.

El mocador, les colles, les rivalitats ritualitzades, els espais que només tenen sentit per acumulació de memòria compartida o els preparatius que comencen mesos abans de la festa no són només elements de folklore festiu. Funcionen també com a estructures afectives de ciutat.

Potser per això les festes majors continuen sent un dels pocs espais capaços de generar formes de presencialitat compartida tan massives i intergeneracionals. I potser també per això suporten avui tensions tan fortes: sobreabundància, relleu associatiu, riscos de tancament identitari o dificultats d'incorporació de nous participants.

L'interès real de l'estudi no és demostrar simplement que la Festa Major de Granollers funciona. Això és bastant evident. El més valuós és que permet entendre què necessita una ciutat perquè una pràctica cultural arribi a convertir-se en infraestructura col·lectiva estable.

I aquí el text deixa de parlar només de festes majors.

Perquè la qüestió no és oposar cultura popular i equipaments culturals, com si una representés autenticitat comunitària i els altres distància institucional. La diferència probablement no és de format cultural, sinó de tipus de vinculació.

La festa mobilitza perquè distribueix rols visibles, genera reconeixement compartit i permet formes d'implicació sostinguda que s'acumulen amb el temps. Les colles, les subcolles, els rituals competitiu o els espais de preparació anual no activen només assistència. Activen formes d'implicació que no passen només pel consum cultural, sinó també per l'organització, la preparació i la continuïtat col·lectiva.

Molts equipaments culturals, en canvi, continuen estructurats sobretot al voltant de la relació entre programació i recepció cultural.

Això no desacredita els equipaments ni romantitza la cultura popular. Però sí que obliga a preguntar-se quines pràctiques culturals són capaces de generar avui formes estables d'implicació simbòlica, emocional i relacional.

Perquè potser una part del problema no és només quina cultura programen avui les institucions, sinó fins a quin punt encara són capaces de produir formes sostingudes de vinculació compartida i experiència de ciutat comuna.

Referència

Eurecat. (2026). *Estudi sobre els impactes de la Festa Major de Blancs i Blaus de Granollers*. Ajuntament de Granollers i Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC), Diputació de Barcelona.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Article

Categories: Articles i anàlisi

Tags: participació cultural

Tags: governança cultural

Tags: valor públic de la cultura

Tags: desenvolupament territorial

Tags: estudis socials de la cultura

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2026/06/festa-major-infraestructura-relacional>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/estudi_impacte_fm_granollers_final_2.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/10528>